

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL CANTEMIR

nr.08/

D E C I Z I E

or. Cantemir

PROIECT

din . 09.2025

**Cu privire la examinarea Raportului anual consolidat
privind controlul financiar public intern pentru anul 2024**

În temeiul art.43, alin.(2) din Legea privind administrația publică locală nr.436/2006, art. 14 (4) din Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern, Dispoziția Guvernului nr. 87 din 11.06.2025, Scrisoarea Ministerului Finanțelor Nr. 10–11/91, înregistrată cu nr. 672/5-4, la 07.07.2025, examinând avizul comisiei consultative de specialitate drept, disciplină și culte, avizele comisiei consultative de specialitate finanțe, buget, economie și relații transfrontaliere, comisiei consultative de specialitate agricultură, industrie, construcție, amenajarea teritoriului și protecția mediului, comisiei consultative de specialitate probleme sociale: învățământ, cultură, turism, protecție socială, sănătate publică, muncă și sport Consiliul Raional Cantemir,

D E C I D E:

01. Se ia act de nota de fundamentare, prezentată de dl Pavel CULICOVSCHI, președintele raionului.
02. Se aprobă Planul de măsuri privind organizarea și realizarea standardelor naționale de control intern managerial, pentru anul 2025, al APL niv.II Cantemir, conform anexei.
03. Se recomandă primarilor UAT din raionul Cantemir să întreprindă măsuri de organizare a sistemului control intern managerial în APL de niv.I.
04. Se stabilește că conducătorii entităților publice, șefi/e ai/le subdiviziunilor Consiliului raional Cantemir vor întreprinde acțiuni concrete în termen de 30 de zile pentru asigurarea conformității și realizarea standardelor naționale de control intern managerial în entitățile publice pe care le conduc.
05. Decizia în cauză se aduce la cunoștința factorilor interesați și publicului în termen de 10 zile, se publică pe site-ul consiliului raional și în Registrul de Stat al actelor locale.
06. Controlul asupra executării deciziei în cauză se pune în sarcina comisiei consultative de specialitate drept, disciplină și culte.

07.Decizia poate fi contestată la Judecătoria Cahul, sediu Cantemir (str.Nicolae Testițeanu,2) în termen de 30 de zile de la data comunicării potrivit prevederilor Codului Administrativ nr.116/2018.

Președintele ședinței

Inițiatorul proiectului de decizie

Vicepreședintele raionului

Avizat la legalitate:

șefă a serviciului juridic,

Proiect elaborat:

șefă a serviciului administrație publică

Avizat: secretară a consiliului raional

Petru GANDRABUR

Aliona ENACHI

Victoria BALAN

Ludmila ȚURCANU

Notă de fundamentare
la proiectul de decizie Cu privire la examinarea
Raportului CIM pentru anul 2024.

În temeiul **art. 16 din Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern**, managerul entității publice, în rezultatul autoevaluării, apreciază organizarea sistemului de control intern managerial și emite anual, pentru anul precedent, o declarație de răspundere managerială.

Procedura de autoevaluare și raportare a sistemului de control intern managerial este stabilită de ***Regulamentul privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială, aprobat prin Ordinul nr.4/2019 al Ministerului Finanțelor.***

Fiecare conducător al entității publice, subdiviziune a Consiliului raional Cantemir și autoritatea publică executivă de nivelul II Cantemir a desemnat o persoana/subdiviziune responsabilă de coordonarea activităților de implimentare și dezvoltare a controlului intern managerial, care asigură organizarea și desfășurarea procesului de autoevaluare, conform art.14, alin.2 din **Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern.**

Pentru buna organizare a CIM, entitățile publice, subdiviziuni ale consiliului raional Cantemir și aparatul președintelui raionului au întreprins un set de *activități de control* – politici și proceduri stabilite de actele normative în vigoare pentru abordarea riscurilor și atingerea obiectivelor entității publice.

La 7 martie 2025 în rezultatul autoevaluării conformității și întocmirii Raportului controlului intern managerial, de către subdiviziunile Consiliului Raional Cantemir și aparatul președintelui raionului, cu excepția direcției agricultură, economie, dezvoltare regională și atragerea investițiilor, fără statut de persoană juridică (entitate nou creată, la finele anului 2024) în baza actelor normative menționate, în sistemul informational, a fost elaborat **Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2024.** Autoritatea publică executivă și șefii de subdiviziuni au emis **Declarația de răspundere managerială pentru anul 2024**, care a fost prezentată în termen ministerului finanțelor. Declarația de răspundere managerială emisă de președintele raionului a fost publicată pe pagina web și poate fi accesată la linkul: <https://www.cantemir.md/declaratie-raspundere-manageriala/>

În p.5 și p.6 ale Dispoziției Guvernului nr. 87 din 11.06.2025 și în scrisoarea Nr. 10–11/91 dn 07.07.2025 a Ministerului Finanțelor se recomandă autorităților publice locale să:

- a) examineze în cadrul ședințelor consiliilor locale **Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2024**, aprobat prin **Dispoziția Guvernului nr. 87 din 11.06.2025**, după caz, să implementeze recomandările formulate;
- b) raportarea către ministerul de finanțe, până la data de 1 octombrie 2025 și 1 martie 2026, despre acțiunile întreprinse pentru realizarea dispoziției.

Dispoziția Guvernului nr. 87 din 11.06.2025 poate fi accesată la linkul :
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148924&lang=ro

Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2024 poate fi accesat la lincul:

https://mf.gov.md/sites/default/files/documente%20relevante/Raport%20consolidat%20CFPI%20pt%202024_30.05.2025%20%281%29.pdf

Standardele naționale de control intern, au fost aprobate prin **Ordinul MF nr.189/2015 cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public.**

Anexa C a raportului menționat (atașată), reflectă nivelul conformității APL niv.II, Cantemir la SNCI (standarde naționale de control intern).

Pe poziția 8 a tabelului (vedeți) - Cantemir cu 11 standarde total implimentate și 9 standarde parțial implimentate.

Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2024 al APL de niv.II Cantemir, reflectă realizarea parțială a standardelor naționale de control intern, la următoarele componente:

- Mediul de control

SNCI 3. Angajamentul față de competență;

SNCI 8. Planificarea, monitorizarea și raportarea privind performanțele;

SNCI 9. Managementul riscurilor.

- Activitățile de control

SNCI 10. Tipurile activităților de control;

SNCI 11. Documentarea proceselor;

SNCI 12. Divizarea obligațiilor și responsabilităților.

SNCI 15. Monitorizarea continuă.

Se propune:

- a) a lua acte de nota de fundamentare, prezentată de președintele raionului, dl Pavel CULICOVSCHI;
- b) aprobarea Planul de măsuri privind organizarea și realizarea standardelor naționale de control intern managerial, pentru anul 2025, al APL niv.II Cantemir;
- c) se recomandă primarilor UAT din raionul Cantemir să întreprindă măsuri de organizare a sistemului control intern managerial în APL de niv.I;
- d) se stabilește că conducătorii entităților publice, șefi/e ai/le subdiviziunilor Consiliului Raional Cantemir vor întreprinde acțiuni concrete în termen pentru asigurarea conformității și realizarea standardelor naționale de control intern managerial în entitățile publice pe care le conduc;
- e) decizia în cauză se aduce la cunoștința factorilor interesați și publicului în termen de 10 zile, se publică pe site-ul consiliului raional și în Registrul de Stat al actelor locale .

Președintele raionului

Pavel CULICOVSCHI

**Planul de măsuri privind organizarea și realizarea standardelor naționale de control intern managerial,
pentru anul 2025, al APL niv.II Cantemir .**

Nr.or	Denumirea acțiunii pentru realizarea standardelor naționale a controlului intern managerial	Indicator de realizare	Indicator de raportare	Responsabili de realizare
1	Organizarea sistemului de control intern managerial conform art.14, art.15 din Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern.	Implementarea actelor normative : 1.Legea privind controlul financiar public intern nr.229/2010; 2.Ordinul MF nr.4/2019; 3.Ordinul MF nr.189/2015.	1 martie 2026	TODERICI Sergiu, șef secție Cultură, Turism, Tineret, și Sport; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
2	Organizarea și desfășurarea procesului de autoevaluare a conformității SN CIM pentru anul 2025 în entitățile publice – subdiviziuni ale Consiliului raional Cantemir și aparatul președintelui raionului.	2025	1 martie 2026	Conducătorii entităților publice.
SNCI 3				
10.	Elaborarea și aprobarea programului de instruire inițială pentru noii angajați.	2025	octombrie 2025	Tatiana CECHIR, șef DGÎ.
11.	Elaborarea și aprobarea Programul anual de instruire profesională continuă în rezultatul evaluării necesităților de instruire a angajaților.	2025	octombrie 2025	Președintele raionului; Specialistul principal responsabil de managementul resurselor umane în comun cu conducătorii subdiviziunilor interne ale entității publice; Tatiana CECHIR, șef DGÎ.

SNCI 8				
27.	Elaborarea planului strategic al entității publice.	Implementat	octombrie 2025	Tatiana CECHIR, șef DGÎ.
29.	Plan de acțiuni elaborat și aprobat a fiecărei subdiviziuni structurale..	2025	2026	Președintele raionului;
30.	Planurile de acțiuni includ costuri asociate acțiunilor.	Implementat	octombrie 2025	Tatiana CECHIR, șef DGÎ.
SNCI 9				
35.	Identificarea și evaluarea principalelor riscuri asociate obiectivelor entității publice.	2025	octombrie 2025	TODERICI Sergiu, șef secție CTTS; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
36.	Stabilirea activităților de control pentru riscurile evaluate în entitatea publică.	2025	Martie 2026	Președintele raionului; TODERICI Sergiu, șef secție CTTS; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
37.	Evaluarea riscurilor de fraudă și corupție în procesul de management al riscurilor entității publice.	2025	Martie 2026	TODERICI Sergiu, șef secție CTTS; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
38.	Evaluarea riscurilor aferente tehnologiilor informaționale în procesul de management al riscurilor entității publice.	2025	Martie 2026	TODERICI Sergiu, șef secție CTTS; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
39.	Ținerea unui registru consolidat al riscurilor entității publice.	Implementat	octombrie 2025	TODERICI Sergiu, șef secție CTTS; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
40.	Ținerea unui registru al riscurilor pentru fiecare subdiviziune structurală a entității publice.	Implementat	octombrie 2025	Conducătorii entităților publice.
41.	Asigurarea actualizării registrului riscurilor la nivel de entitate publică trimestrial, semestrial.	Implementat	octombrie 2025	Președintele raionului; COZMA Veaceslav, șef DF.
42.	Implimentarea procedurii proprii privind managementul riscurilor.	2025	Martie 2026	TODERICI Sergiu, șef secție CTTS; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI; COZMA Veaceslav, șef DF.
SNCI 10				
43.	Elaborarea procedurilor proprii de control pentru fiecare dintre următoarele procese / domenii:	Implementat	octombrie 2025	Tatiana CECHIR, șef DGÎ.

	- tehnologii informaționale; - procese de bază/operationale specifice activității entității.			
45.	Stabilirea în entitatea publică a mecanismelor de raportare a excepțiilor, erorilor și iregularităților către superiori.	Implementat	octombrie 2025	Aparatul președintelui.
SNCI 11				
47.	Descrierea narativă și/sau grafică a proceselor de bază pentru fiecare subdiviziune structurală .	Implementat	octombrie 2025	Președintele raionului; Tatiana CECHIR, șef DGÎ.
48.	Ajustarea și, după caz, revizuirea anuală a descrierii proceselor sale de bază din motiv a reorganizării/ schimbării managementului entității publice.	2025	octombrie 2025	TODERICI Sergiu, șef secție Cultură, Turism, Tineret, și Sport; BÎRCĂ Dumitru, șef DAEDRAI.
SNCI 12				
51.	Elaborarea și implementarea politicii de gestionare a funcțiilor sensibile în vederea diminuării/evitării riscurilor asociate acestor funcții.	2025	1 martie 2026	Președintele raionului; TODERICI Sergiu, șef secție Cultură, Turism, Tineret, și Sport
SNCI 15				
64	Asigurarea auditului intern de unitatea de audit din structura organizațională/ prin asociere/ pe bază de contract la sistemele, procesele și activitățile din cadrul entității publice la următoarele domenii: achiziții publice; tehnologii informaționale .	2025	1 martie 2026	Președintele raionului; TODERICI Sergiu, șef secție Cultură, Turism, Tineret, și Sport

NOTĂ: La componentele -SNCI - se indică numărul de ordine similar Raportului anual consolidat privind controlul intern managerial pentru anul 2024.

Coordonatoare a procesului CIM, șefă a Serviciului Administrație Publică

Victoria BALAN